

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 148/06
22.03.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Николе Станојевића, Михаила Рулића, Звездане Лутовац и Предрага Трифуновића, чланова већа, у правној ствари тужиље АА, ББ, коју заступа адвокат ВВ, против тужене "ГГ", ради накнаде штете, решавајући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Окружног суда у Суботици Гж.474/05 од 26.10.2005. године, у седници већа одржаној 22.3.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УСВАЈА СЕ ревизија тужиље, УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Суботици Гж.474/05 од 26.10.2005.године, и пресуда Општинског суда у Бачкој Тополи П.128/05-9 од 4.4.2005. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Бачкој Тополи Р.128/05-9 од 4.4.2005. године у ставу првом изреке одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени обавезе да јој исплати на име накнаде штете због умањења опште животне активности 200.000,00 динара , за претрпљене физичке болове 70.000,00 динара, за претрпљени страх 70.000,00 динара, због наружености 40.000,00 динара и на име туђе неге и помоћи 220.000,00 динара, као неоснован, док је у ставу другом изреке тужиља обавезана да туженом исплати на име трошкова парничног поступка 10.500,00 динара.

Решавајући по жалби тужиље, Окружни суд у Суботици је пресудом Гж.474/05 од 26.10.2005. године одбио жалбу као неосновану а потврдио пресуду првостепеног суда.

Против те пресуде Окружног суда у Суботици тужиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући другостепену пресуду у смислу члана 399. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

Предмет спора у овој парници је тужбени захтев тужиље за накнаду нематеријалне и материјалне штете коју је претрпела због задобијене тешке телесне повреде у саобраћајној незгоди која се догодила 3.11.1999. године.

Према утврђеном чињеничном утврђењу првостепеног суда, а на којем се заснива и побијана другостепена пресуда, произлази да су у наведеној саобраћајној незгоди учесници били осигураник тужене ДД, који је управљао теретним возилом марке Застава, и тужиља која је возила бицикло. О томе је сачињен судски записник о обављеном увиђају у коме је констатовано да је тужиља због задобијених тешких телесних повреда пренета у Здравствени центар у ЋЋ. Пре подношења тужбе тужиља се обрађала туженом писменим оштетним захтевом, али том захтеву није удовољено, јер је тужени тражио да тужиља приложи додатну документацију. Тужиља је уз тужбу приложила отпусницу из Института за плућне болести у Сремској Каменици, из које произлази да је у тој болници провела време од 8.до 22.11.1999. године, у којој је наведено да је при одласку њено стање побољшано. Такође је наведено да је упућена у ту болницу из Суботице а не из здравственог центра ЋЋ, где је упућена након повређивања у саобраћајној незгоди. О другим повредама и дијагнози болести, односно трајању лечења тужиља није приложила никакве доказе.

На основу таквог чињеничног стања нижестепени судови изводе закључак да је тужиљино потраживање у погледу накнаде штете настале њеним повређивањем у овом удесу према туженој застарело, сходно одредби члана 376. Закона о облигационим односима, те у том смислу усвајају приговор застарелости истакнут од стране тужене и одбијају тужбени захтев. Од дана насталог штетног удеса 3.11.1999. године па до подношења тужбе у овој правној ствари 17.2.2005. године протекло је више од 5 година, односно протекао је објективни рок у коме је тужиља могла да тражи накнаду штете. Поред тога, по оцени другостепеног суда није утврђено да је наступио штетни догађај на основу кога би тужени, а по основу уговора о осигурању био у обавези да накнади штету, па је без значаја што од стране првостепеног суда није утврђено колико је трајало лечење тужиље због задобијених повреда и када је оно завршено.

Овакво правно становиште нижестепених судова се не може као правилно прихватити, јер се заснива на погрешном тумачењу одредбе члана 376. Закона о облигационим односима које се односи на застарелост потраживања накнаде штете.

Наиме, приликом оцењивања оправданости приговора застарелости потраживања накнаде штете прописане наведеном законском одредбом, основно је питање када је оштећени сазнао за штету.

Објективни рок застаревања потраживања накнаде штете почиње тећи од настанка штете. То време не мора се поклапати са временом причињене штетне радње, односно штетног догађаја. Штетна радња се не мора догодити у исто време када и штета, нарочито не када је у питању нематеријална штета, као што је у овом случају реч. Рокови застарелости из члана 376. Закона о облигационим односима почињу тећи од сазнања за штету, односно њеног настанка и они не могу почети да теку пре дана завршеног лечења, односно од дана када су поједини видови неимовинске штете добили облик коначног стања, као што се то основано у ревизији истиче.

У овом случају због погрешне примене материјалног права изостало је утврђивање битних чињеница за оцену основаности приговора застарелости истакнут од стране тужене.

Пре свега било је неопходно да путем судског вештака медицинске струке, а на бази увида у медицинску документацију која се односи лечење тужиље у вези задобијених повреда у наведеном удесу утврдити, која је повреде тужиља задобила, колико је трајало лечење тужиље, када је окончано и какве су последице евентуално наступиле по њено здравствено стање и опште животну активност, колико су трајали физички болови и страх, да ли је дошло до наружености и да ли је тужиљи била неопходна туђа помоћ и нега и у ком периоду. Уколико наведена потраживања тужиље нису застарела, основаност њеног захтева је условљена претходним утврђењем одговорности другог учесника у насталом удесу који је био осигураник туженог, а што у првостепеном поступку није утврђивано.

Пошто је са аспекта правилне примене материјалног права спорни правни однос нужно расправити у смислу примедби изнетих у овом решењу, то су обе побијане пресуде укине на основу члана 407. став 2. ЗПП, и одлучено као у изреци решења.

Председник већа-судија,

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

мз